

Schoolondersteuningsprofiel 2020

St. Michaël College
School voor havo/vwo
Zaandam

Inhoud

	<i>Pagina</i>
1 Inleiding	2
2 Algemene informatie	3
2.1 Contactgegevens	3
2.2 Onderwijsvisie en visie op (extra) ondersteuning	3
3 Ondersteuning Coöperatief Samenwerkingsverband Vo Zaanstreek (SVZ)	5
3.1 Visie van SVZ op ondersteuning	5
3.2 Ondersteuningsmogelijkheid SVZ	6
4 Ondersteuning op het St. Michaël College	8
4.1 Inleiding	8
4.2 Basisondersteuningsprofiel	8
4.3 Ondersteuningsstructuur	8
4.4 Overlegvormen van ondersteuning en begeleiding	11
4.5 Ondersteuning binnen het SMC	13
4.6 Externe relaties in het kader van de ondersteuning	16
4.7 Samenwerking met ouders	16
4.8 Doorlopende ondersteuningslijnen	17
5 Extra ondersteuning	19
5.1 Inleiding	19
5.2 Arrangementen extra ondersteuning St. Michaël College	19
5.3 Samenwerking met ouders	22
6 Procedures leerlingenbegeleiding	23
7 Kwaliteitszorg	24
7.1 Basiskwaliteit	24
7.2 Interne kwaliteitszorg	24
7.3 Tevredenheidsonderzoek	25
7.4 Kwaliteitszorg SVZ	25
7.5 Jij en je gezondheid – Gezondheidsonderzoek GGD Zaanstreek – Waterland	26
8 Ambities	26
9 Ontwikkeling	26
10 Afsluiting	26
Bijlagen	
Bijlage 1 Basisondersteuningsprofiel St. Michaël College ('begeleidingschool')	27

1. Inleiding

Voor u ligt het schoolondersteuningsprofiel: een verplicht document waarin scholen beschrijven welke ondersteuning zij aan leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte bieden. Het schoolondersteuningsprofiel is als het ware een foto van de stand van zaken en bevat tevens de ambities van de school. Het biedt het Coöperatief Samenwerkingsverband Passend Onderwijs VO Zaanstreek (SVZ), waarin de v(s)o-scholen samenwerken, de mogelijkheid om zicht te krijgen of er binnen het voortgezet onderwijs voldoende sprake is van ondersteuning voor leerlingen die dat nodig hebben. Ook is het een document voor de school zelf: bieden wij voldoende ondersteuning en kunnen wij dit ook waarmaken? Bovendien biedt het ouders de mogelijkheid om te beoordelen of het ondersteuningsniveau van deze school passend is voor hun kind.

Het schoolondersteuningsprofiel is een beknopt document: voor meer informatie kan worden gekeken in het schoolplan of op 'Scholen op de kaart': deze website vindt u [hier](#). U vindt op deze website allerlei cijfermatige informatie over scholen voor voortgezet onderwijs, afkomstig van de onderwijsinspectie en van de scholen zelf, verzameld en gevisualiseerd in één systeem.

Passend onderwijs is de manier waarop onderwijs aan leerlingen, die extra ondersteuning nodig hebben, is georganiseerd. Het gaat om zowel lichte als zware vormen van ondersteuning. Bijvoorbeeld extra begeleiding op school, aangepast lesmateriaal, hulpmiddelen of onderwijs op een speciale school.

Scholen brengen die ondersteuning in beeld in het 'schoolondersteuningsprofiel', een document waarin een beknopt overzicht wordt gegeven van alle vormen van ondersteuning die de school te bieden heeft en van de ondersteuning die zij op korte termijn nog denkt te gaan aanbieden, de ambities.

Onderscheiden worden de basisondersteuning, die voor alle scholen geldt (hierover zijn in Zaanstad tussen scholen afspraken gemaakt) en extra ondersteuning: dit betreft de vormen van ondersteuning die verder gaan dan de basisondersteuning.

2. Algemene informatie

In dit hoofdstuk worden de contactgegevens van de school en de kengetallen van de leerlingpopulatie weergegeven. Ook wordt kort weergegeven wat de school als haar opdracht ziet, vooral in het kader van passend onderwijs: de onderwijsvisie.

2.1 Contactgegevens

Naam	St. Michaël College
Type school	HAVO, VWO
Adres	Leeghwaterweg 7, 1509 BS Zaandam
Telefoon	075 - 612 74 74
E-mail	info@stmichaelcollege.nl
Website	www.stmichaelcollege.nl

2.2 Onderwijsvisie en visie op (extra) ondersteuning

Visie van het St. Michaël College (SMC)

Het SMC is een school voor hoogwaardig, bijzonder onderwijs voor HAVO en VWO met ruimte voor mensen met ambities.

Door de integratie van scholaire en 'spectrascholaire' (buitenschoolse) activiteiten stimuleert de school leerlingen en medewerkers zich te ontplooien en worden zij aangesproken in hun talenten.

Het SMC wil kennis overdragen waardoor jonge mensen zich kunnen ontwikkelen tot zelfstandige en verantwoordelijke wereldburgers. Daarnaast wil het SMC bijdragen aan inzicht in sociale, culturele, wetenschappelijke en politieke vraagstukken op lokaal en mondiaal niveau.

Bij al het handelen staan vier kernwaarden centraal, die kenmerkend zijn voor het onderwijs op het SMC: begrip, respect, rechtvaardigheid, samenwerking en vrede.

Het SMC realiseert zijn visie door met alle betrokkenen een veilige leer- en werkgemeenschap te vormen waar leerlingen, ouders en medewerkers zich thuis kan voelen en waar:

- leerlingen zich met volledige inzet naar eigen mogelijkheden ontwikkelen en initiatief tonen, een eigen uitdaging creëren, creatief zijn in denken en doen én zorgzaam zijn voor anderen;
- hoge, heldere en haalbare eisen aan leerlingen worden gesteld die ook in samenwerking met elkaar moeten worden bereikt;
- de inbreng en betrokkenheid van de ouders wordt gestimuleerd en mogelijk wordt gemaakt;
- de eigen onderwijskundige en opvoedkundige opvattingen voortdurend worden getoetst en waar nodig bijgesteld;
- de medewerkers mogelijkheden krijgen aangereikt om zich blijvend persoonlijk en professioneel te ontwikkelen;
- innovatie een kenmerk is, vernieuwing een kans krijgt en een open en internationale attitude wordt gestimuleerd.

Visie op ondersteuning

De (extra) ondersteuning van leerlingen neemt een belangrijke plaats in binnen onze scholengemeenschap. Van de leerling, het docententeam, het oop en het managementteam wordt een actieve betrokkenheid verwacht, waardoor elke leerling zich op zijn eigen manier kan ontplooiën op zowel sociaal-emotioneel als cognitief gebied. Dit houdt in dat er voor leerlingen goede zorg en aandacht is op het leer-, gedrags- en sociaal-emotionele vlak, zowel in als buiten de lessen zodat een leerling een ononderbroken ontwikkelingsproces kan doorlopen.

De ondersteuning van leerlingen is gericht op drie aandachtsgebieden, te weten:

- *Studievaardigheidbegeleiding*

Deze is in handen van de vakdocenten en de mentor en vindt plaats tijdens de vak- en mentorlessen en tijdens de vakbegeleidingsuren, de huiswerkbegeleiding en bij de remedial teaching rekenen en taal.

- *Sociaal-emotionele begeleiding*

Deze is in handen van de mentor en de verschillende leerlingbegeleiders, in overleg met de afdelingsleider, en vindt plaats in diverse projecten, in de mentorlessen, tijdens de faalangstreductietraining, de stressreductietraining, de sociale vaardigheidscursus en in individuele ondersteuningstrajecten.

- *Keuzebegeleiding*

De profiel- en beroepskeuze is in handen van de decanen met ondersteuning van de mentor en vindt plaats in de uren voor oriëntatie op studie en beroep.

3. Ondersteuning Coöperatief Samenwerkingsverband VO Zaanstreek (SVZ)

Alle scholen voor voortgezet onderwijs in de Zaanstreek zijn verenigd in het Coöperatief Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Zaanstreek (verder 'samenwerkingsverband' of SVZ genoemd). Het samenwerkingsverband heeft op veel terreinen een duidelijke verbinding met de activiteiten van de gemeenten, die bij het samenwerkingsverband zijn aangesloten. Dit betreft de gemeenten Zaanstad, Oostzaan en Wormerland.

Het samenwerkingsverband werkt op basis van een ondersteuningsplan (2018-2022), de ondersteuningsactiviteiten van de scholen, zoals in dit profiel beschreven, zijn hieraan gekoppeld.

3.1 Visie van SVZ op ondersteuning

De schoolbesturen werken samen om voor alle leerlingen een optimale onderwijssetting in de regio mogelijk te maken vanuit de volgende kernwaarden: samenwerken, flexibiliteit, betrokkenheid en optimisme:

- *Samenwerking*: leerlingen hebben een integrale aanpak nodig. Het samenwerkingsverband zet zich in voor een intensieve en efficiënte samenwerking.
- Optimalisering van het onderwijs- en ondersteuningsaanbod voor leerlingen, waarbij hun ontwikkelingsmogelijkheden centraal staan. Dit vraagt van de scholen *flexibiliteit* om binnen de wettelijke kaders tot maatwerk te komen.
- Als extra ondersteuning nodig is, dan is *betrokkenheid* van ouders, docenten en eventuele hulpverleners essentieel. Zij moeten de leerlingen het vertrouwen geven dat er altijd mogelijkheden en oplossingen zijn.
- Tot slot vraagt het van alle partijen een *optimistische* blik, niet het probleem is leidend, maar de mogelijkheden.

Toelichting

De besturen in het Zaanse onderwijs willen leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften zoveel mogelijk onderwijs laten volgen op reguliere scholen voor voortgezet onderwijs in de eigen regio. Hiervoor is binnen het samenwerkingsverband een *basisondersteuningsprofiel* afgesproken: het beschrijft wat alle scholen minimaal bieden aan basisondersteuning. Voor leerlingen, voor wie de basisondersteuning niet voldoende tegemoet komt aan de ondersteuningsbehoeften, hebben de scholen één of meer arrangementen in de school ontwikkeld: extra ondersteuning.

Kenmerk van deze arrangementen is, dat de leerlingen onderwijs volgen in de eigen klas en dat de ondersteuning dichtbij de klas (in de school) ingezet kan worden, waarbij men er op gericht is de leerling sterker te maken in het onderwijsleerproces op de eigen school. Scholen maken hierbij gebruik van de expertise uit het (voortgezet) speciaal onderwijs. De tussenvoorzieningen en vso-scholen bieden daarnaast goede oplossingen voor leerlingen waarvoor deze arrangementen niet toereikend zijn. Het samenwerkingsverband heeft een aantal 'tussenvoorzieningen', waaronder een orthopedagogisch en -didactisch centrum (opdc), om een dekkend aanbod van voorzieningen mogelijk te maken.

Er zijn ook leerlingen met een dermate complexe ondersteuningsvraag dat onderwijs, al dan niet tijdelijk, geheel of gedeeltelijk niet mogelijk is. Voor deze leerlingen is het van belang dat de ondersteuning vanuit onderwijs en jeugdhulp integraal wordt aangeboden, gericht op terugkeer naar onderwijs. Hiervoor worden op maat onderwijs-zorgarrangementen gezocht. Ouders en de leerlingen zelf zijn daarbij belangrijke partners om tot een kansrijke aanpak te komen.

3.2 Ondersteuningsmogelijkheden SVZ

Binnen het samenwerkingsverband onderscheiden scholen diverse vormen van ondersteuning:

- *Basisondersteuning*
Een reguliere vo-school (een 'begeleidingsschool': zie ook paragraaf 4.1) kenmerkt zich door het nauwgezet volgen van de ontwikkeling van leerlingen, een sterke interne ondersteuningsstructuur, het bieden van verschillende ondersteuningsmogelijkheden en hulpmaterialen en het actief onderhouden van werkrelaties met externe deskundigen. Het speciaal onderwijs en de praktijkscholen ('dialogescholen') dragen zorg voor een maximale en voortdurende dialoog over de speciale onderwijsbehoeften van de leerling, zowel intern (mentor-leerling, bijvoorbeeld) als naar buiten met ouders en deskundigen. Alleen bij ernstige problematiek worden de leerlingen doorverwezen naar (een andere vorm van) het vso.
- *Extra ondersteuning*
Arrangementen voor leerlingen, die niet voldoende hebben aan de basisondersteuning. Arrangementen verschillen per school: zie pagina 22 en volgende. De begeleiding van de leerling is gericht op het omgaan met de eigen problematiek.
- *Tussenvoorzieningen*
Het samenwerkingsverband beschikt over een orthopedagogisch- en didactisch centrum: Saenstroom opdc met hierin Saenstroom vmbo, Saenstroom TOP (Rebound) en Baan Begeleiding Zaanstad (BBZ). Het Altra College Zaanstreek heeft daarnaast nog de Diagnostische Klas.¹
- *Onderwijs aan hoogbegaafde leerlingen*
Scholen voor havo/vwo krijgen een apart budget voor het onderwijs aan- en de ondersteuning van hoogbegaafde leerlingen. Voor de meeste leerlingen zijn één of meer aanpassingen in het programma nodig. Een deel van deze leerlingen heeft ook extra ondersteuningsbehoeften. De begeleiding is gericht op het omgaan met de eigen problematiek, zodat de betreffende leerling in staat is onderwijs te volgen op het cognitieve niveau dat bij hem of haar past. In een aantal gevallen is specialistische ondersteuning nodig vanuit de hulpverlening en zullen onderwijs en hulpverlening samenwerken.

Hiernaast kent het samenwerkingsverband een aantal scholen met een zeer hoog ondersteuningsniveau:

- *Praktijkonderwijs*
Een school voor praktijkonderwijs is een reguliere school voor voortgezet onderwijs en is bedoeld voor leerlingen met een cognitieve beperking en leerachterstanden. In de Zaanstreek gaat het om de volgende scholen voor praktijkonderwijs: De Brug te Assendelft en De Faam in Zaandam. Scholen voor praktijkonderwijs richten zich onder andere op duurzame uitstroom naar arbeid, maar ook op de aansluiting met de ROC's. Het ontwikkelingsperspectief en de ondersteuningsbehoefte van de leerling bepalen het uitstroomprofiel.

---

¹ Rond de Diagnostische Klas zal in het schooljaar 2018-2019 nieuw beleid worden ontwikkeld, waardoor het ondersteuningsaanbod zich mogelijk wijzigt.

Indien leerlingen extra ondersteuning nodig hebben bij de toeleiding naar arbeid, wordt dat geboden door reïntegratiebedrijven, leerwerkprojecten, jongerenloket, UWV en gemeenten.

- *Voortgezet speciaal onderwijs*
Dynamica Onderwijs: voor leerlingen die zeer moeilijk leren, langdurig ziek zijn, een lichamelijke of een meervoudige beperking hebben.
Altra College Zaanstreek: gericht op vmbo-leerlingen met ernstige gedragsproblematiek en/of een ernstige psychiatrische stoornis.
Soms zijn leerlingen aangewezen op een locatie van Altra buiten de regio. Dit betreft onderwijs voor mavo (bovenbouw), havo en vwo aan leerlingen met gedragsproblematiek en/of psychiatrische problematiek. Ook Heliomare is lid van het samenwerkingsverband en gespecialiseerd in speciaal onderwijs aan leerlingen met fysieke beperkingen. Zij bieden alle niveaus.
- *Cluster 1 en 2*
Blinde en slechthorende kinderen (Cluster 1) en kinderen die doof zijn, slechthorend of een ernstige taal- en/of spraakachterstand (Cluster 2) hebben, volgen in veel gevallen onderwijs buiten de regio.

Er zijn ook leerlingen met een dermate complexe ondersteuningsvraag dat onderwijs, al dan niet tijdelijk, geheel of gedeeltelijk niet mogelijk is. Voor deze leerlingen is het van belang dat de ondersteuning vanuit onderwijs en jeugdhulp integraal wordt aangeboden, gericht op terugkeer naar onderwijs.

Hiervoor worden op maat onderwijs-zorgarrangementen gezocht. Ouders en de leerlingen zelf zijn daarbij belangrijke partners om tot een kansrijke aanpak te komen.

4. Ondersteuning op het St. Michaël College

4.1 Inleiding

De scholen voor regulier voortgezet onderwijs in Zaanstad hebben met elkaar afgesproken, dat zij zich met betrekking tot de basisondersteuning ontwikkelen tot een zogenaamde 'begeleidingsschool'. De scholen voor speciaal onderwijs, het Orthopedagogisch en Didactisch Centrum (opdc) en de scholen voor Praktijkonderwijs ontwikkelen zich tot zogenaamde 'dialogeschool'.

De *begeleidingsschool* begeleidt leerlingen in hun onderwijsproces en heeft daartoe een aantal middelen in huis. De school zal bij ingewikkelde problematiek een beroep moeten doen op het voortgezet speciaal onderwijs (vso) en/of op de andere onderwijsvoorzieningen die in de regio worden aangeboden.

Een begeleidingsschool kenmerkt zich door het nauwgezet volgen van de ontwikkeling van de leerlingen en een goed intern overleg daarover, het bieden van een scala aan ondersteuningsmogelijkheden en hulpmaterialen en het actief onderhouden van werkrelaties met externe deskundigen.

Het onderwijs wordt zoveel mogelijk afgestemd op de onderwijs- en ontwikkelingsbehoeften van de leerling en waar nodig wordt extra tijd en aandacht aan de individuele leerling geschonken. Het St. Michaël College werkt volgens het model begeleidingsschool'.

4.2 Basisondersteuningsprofiel

Binnen SVZ zijn afspraken gemaakt over het niveau van basisondersteuning, dat door elke school geboden dient te worden. Elke school heeft recent in kaart gebracht hoe zij staat ten opzichte van het gewenste niveau van basisondersteuning door middel van een analyse. De uitkomst van deze analyse is als bijlage bij dit schoolondersteuningsprofiel gevoegd. (zie bijlage 1). Uit de recente analyse van de basisondersteuning op het St. Michaël College blijkt dat de school ver is gevorderd in deze ontwikkeling.

4.3 Ondersteuningsstructuur St. Michaël College

Als definitie van een leerling met een ondersteuningsbehoefte wordt gehanteerd:

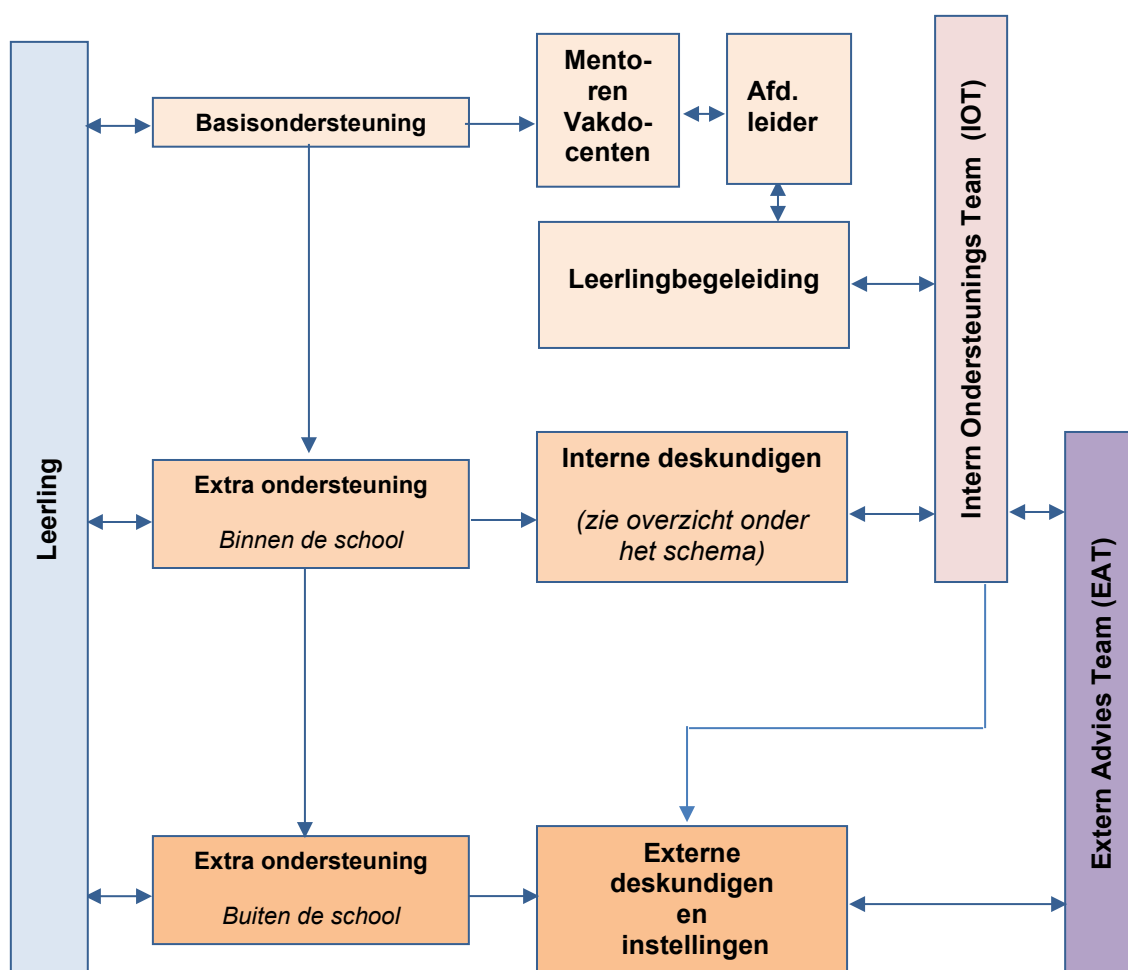
'Een leerling met een (extra) ondersteuningsbehoefte is een leerling, die extra ondersteuning, zorg en/of aandacht behoeft, omdat hij/zij sociaal-emotionele, cognitieve, leer-, motivatie-, medische en/of gedragsproblemen heeft of te maken heeft met gediagnostiseerde problematiek, zoals ad(h)d, dyslexie, autismespectrumstoornis, depressie, e.d.'

Verschillende signalen kunnen aanleiding geven om een leerling ondersteuning te geven:

- Informatie van de basisschool via de overdrachtsgegevens.
- Informatie uit een intakegesprek.
- Informatie uit signaleringsinstrumenten.
- Informatie uit leerlingbesprekingen.
- Informatie uit oudergesprek.
- Een vraag om ondersteuning door de leerling.
- Een vraag om ondersteuning door de ouders.
- Informatie uit de rapportvergaderingen.
- Informatie van leerlingen.

- Informatie van de mentoren.
- Informatie van de (vak)docenten.
- Schoolprestaties die achterblijven bij de verwachtingen en/of plotseling onverwacht achteruitgaan.
- Verzuimgegevens: onverwachte afwezigheid (frequente, kortdurende afwezigheid of langdurige afwezigheid).

Een leerling kan bij aanmelding al gekenmerkt worden als een leerling met een (extra) ondersteuningsbehoefte, maar een leerling kan ook op diverse momenten in het schooljaar problemen krijgen/veroorzaken op deze gebieden. In de ondersteuningsopzet van het SMC vervult de mentor een spilfunctie. In schema ziet de ondersteuningsstructuur van het SMC er als volgt uit:

Toelichting op de niveaus van ondersteuning

Niveau	Ondersteuningsmogelijkheden
Basisondersteuning	<p>De basisondersteuning wordt verzorgd door de mentor en vakdocent. Elke klas of lesgroep heeft een mentor. Mentoren van een jaarlaag hebben regelmatig overleg met elkaar onder leiding van de afdelingsleider. Afhankelijk van de problematiek zijn de leden van het interne ondersteuningsteam vraagbaak voor docenten en mentoren.</p> <p>Indien de ondersteuning door de mentor en/of de vakdocent niet voldoende oplossing biedt, krijgt de leerling een leerlingbegeleider toegewezen (zie bovenstaande schema). De mentor overlegt met de afdelingsleider over de verwijzing en de hulpvraag. De afdelingsleider of mentor legt dit voor aan de betrokken leerlingbegeleider. De leerlingbegeleider neemt dit mee naar het IOT. Daar wordt besloten welke ondersteuning ingezet moet worden: leerlingbegeleiding, de trajectgroep of het schoolmaatschappelijk werk of indien noodzakelijk zorg van buiten school.</p>
Extra ondersteuning <i>Binnen de school</i>	<p>De stap naar extra ondersteuning wordt gemaakt wanneer de mentor en/of afdelingsleider na overleg met het interne ondersteuningsteam constateert dat de ondersteuning op klassenniveau niet voldoet en dat extra ondersteuning nodig is. Het gaat dan om sociaal-emotionele en/of didactische problematiek. Deze beslissing kan ook al tijdens de intake van nieuwe leerlingen (klas 1, 2 of 4) worden genomen.</p>
Extra Ondersteuning <i>Buiten de school</i>	<p>Hier gaat het om buiten- of bovenschoolse zorg.</p> <p>Het schoolmaatschappelijk werk dient als de verbinding tussen school en jeugdhulpverlening.</p> <p>In samenwerking tussen gemeente en Samenwerkingsverband Vo Zaanstreek is onderzocht op welke wijze de verbinding tussen de jeugdhulpverlening (waarin de jeugdteams leidend zijn) en het voortgezet onderwijs het beste tot stand kan komen. De gemeente en het Samenwerkingsverband denken de oplossing gevonden te hebben in de rol van de school maatschappelijk werkers. Zij zouden de verbinding vormen tussen school en de jeugdteams moeten vormen en zouden bij elke doorverwijzing van een leerling (eenmalig) aanwezig moeten zijn bij de bespreking in het jeugdteam of het sociaal wijkteam. Zij hebben bovendien bij voorkeur een plek in het Extern Advies Team van de school.</p> <p>Deze werkwijze is gekozen, omdat de schoolmaatschappelijk werker:</p> <ul style="list-style-type: none"> • preventie en ondersteuning in de school kan uitvoeren en de afweging kan maken om door te schakelen naar het jeugdteam; • een goede verbinding kan maken met de sociale wijkteams; • laagdrempelig is voor leerlingen en ouders

	<p>De coördinator ondersteuning en begeleiding (COB) verwijst naar de schoolmaatschappelijk werker. Deze heeft wekelijks contact met de COB. Als het jeugdteam wordt ingeschakeld voor een leerling, wijst het jeugdteam een regisseur aan en meldt dat aan de COB.</p> <p><i>Uit evaluatie blijkt de samenwerking tussen de scholen en de jeugdteams niet optimaal te verloopt; er wordt daarom door SWV en Gemeente aan een andere werkwijze gewerkt.</i></p>
--	---

4.4 Overlegvormen van ondersteuning en begeleiding

Het St. Michaël College kent in het kader van de (extra) ondersteuning diverse overlegsituaties. Binnen het SMC wordt veel waarde gehecht aan inbreng van ouders en leerlingen wanneer er over hen gesproken wordt. Voorafgaand aan de onderstaande overleggen wordt de inbreng van ouders en leerlingen geïnventariseerd en meegewogen. Het gaat hierbij om de volgende vormen van overleg:

- *Mentorenoverleg*
Er is regelmatig overleg tussen afdelingsleiders en de mentorenteams. Hierin worden individuele leerlingen besproken op het gebied van studievorderingen en sociaal emotionele problematiek. Die informatie wordt zo nodig meegenomen naar het overleg met de leerlingbegeleider.
- *Jaarlaagoverleg*
Er zijn regelmatig overlegmomenten tussen afdelingsleider en een daaraan gekoppelde leerlingbegeleider, verantwoordelijk voor de jaarlaag. De voortgang van de leerlingen, die ondersteuning behoeven, wordt besproken en nieuwe leerlingen met een ondersteuningsbehoefte worden ingebracht. Indien nodig worden deze leerlingen vervolgens in het interne ondersteuningsteam besproken.
- *Intern Ondersteuning Team*
Er is wekelijks een overleg van het intern ondersteuningsteam. Het IOT bestaat uit:
  - Coördinator ondersteuning en begeleiding
  - Leerlingbegeleiders
  - Trajectgroepbegeleiders
  - Schoolmaatschappelijk werker

In dit overleg worden de nieuw ingebrachte leerlingen en problematische situaties besproken.
- *Trajectgroepoverleg*
Voor de Trajectgroep is er een wekelijks overleg tussen de trajectgroepbegeleiders en de COB. In dit overleg wordt de voortgang van trajectgroepleerlingen besproken.
- *Overleg Afdelingsleiders*
Wekelijks is er OVAL met de conector onderwijs en alle afdelingsleiders. Hierin worden onderwijskundige en pedagogische ontwikkelingen onderwerpen uit de afdelingen besproken. Er is bij elke vergadering ruimte voor afdelingsleiders om problematische leerlingen te bespreken met als doel het delen van kennis.

- *Spreekuur leerplicht en jeugdarts op school*
Driewekelijks preventief spreekuur jeugdarts en leerplicht, waarin ouders en leerlingen uitgenodigd kunnen worden in situaties van overmatig en ongeoorloofd verzuim.
- *Extern Advies Team*
Het SMC kent net als de andere scholen binnen Zaanstad een Extern Advies Team om zorgelijk functionerende leerlingen te bespreken met hulpverlenende instanties. Het EAT bestaat uit het IOT van St. Michaël College, de jeugdarts, afdelingsleiders, de vertegenwoordiger van het jeugdteam, vertegenwoordiger van het OPDC en een leerplichtambtenaar. De conrector onderwijs is technisch voorzitter. Het EAT komt vier keer per jaar samen met als doel advies uit te brengen in gecompliceerde ondersteuningsvraagstukken.
Leerlingen worden aangemeld door de leerlingbegeleider /trajectgroepbegeleider, na overleg met afdelingsleider. Inbrengen van leerlingen gebeurt met toestemming van ouder en/of leerlingen afhankelijk van leeftijd (16 jaar).
- *Multidisciplinair overleg*
Een MDO kan om verschillende redenen plaatsvinden. Bij de start van een begeleidingstraject waarbij meerdere partijen betrokken zijn of Indien de school geen passend antwoord kan formuleren op de vragen en/of het gedrag van een leerling.
Hier wordt per vergadering één leerling besproken in aanwezigheid van de ouders, bij voorkeur ook de betrokken leerling en alle benodigde (externe) deskundigen. Zo kan direct afstemming plaatsvinden en de taakverdeling inzichtelijk gemaakt worden.
De deelnemers kunnen bijvoorbeeld zijn:
  - Leden van het Intern Ondersteunings Team
  - GGZ
  - Jeugdteam
  - Leerplichtambtenaar
  - Jeugdarts
  - Mentor
  - Afdelingsleiders
  - Preventief overleg bij dreigende calamiteiten

De schoolleiding wordt op de hoogte gesteld van te ondernemen acties bij dreigende calamiteiten die de grenzen van schoolse ondersteuning overstijgen en waarbij de verantwoordelijkheid bij te nemen acties, vanwege hun expertise, komt te liggen bij externe instanties. (huiselijk geweld, ...)

4.5 Ondersteuningsmogelijkheden binnen het SMC

De school beschikt over de volgende expertise:

- *Leerlingbegeleiders*: Persoonlijke ondersteuning verlenen aan leerlingen (en ouders) in problematische situaties en crisissituaties. Het gaat hierbij om kortdurende begeleiding en probleemsituaties van voorbijgaande aard.
- *Aandachtsfunctionaris huiselijk geweld*: deze taak is belegd bij de COB. Deze functionaris houdt zich bezig met kwaliteit-, zorg- en/of veiligheidsbeleid binnen de organisatie. De Aandachtsfunctionaris heeft een coördinerende rol bij de uitvoering van de stappen van de meldcode indien er een vermoeden is van kindermishandeling/huiselijk geweld.
- *Interne vertrouwenspersoon*: als een leerling een probleem heeft op het gebied van seksuele intimidatie, ongewenste intimiteiten, ernstig psychisch of fysiek geweld, agressie of discriminatie, kan hij of zij daarover praten met de interne contactpersoon. Deze gaat dan samen met de leerling op zoek naar een goede manier om de problemen aan te pakken en oplossingen te vinden. Praten met een vertrouwenspersoon is altijd vertrouwelijk en deze zal de informatie niet meedelen aan een ander, tenzij daar met de desbetreffende leerling overleg over is geweest.
- *Externe vertrouwenspersoon*: zijn/haar taak is het opvangen, adviseren en begeleiden van medewerkers die last ervaren van ongewenste omgangsvormen binnen de organisatie. De gesprekken zijn vertrouwelijk.
- *Externe vertrouwensartsen*: elke leerling die een geestelijk of lichamelijk probleem heeft waarover hij/zij liever niet spreekt met de ouders, vrienden of mensen op school, kan zich (geheel kosteloos) wenden tot de vertrouwensartsen van de school
- *Anti Pestprotocol en bijbehorende antipestlessen*: antipestlessen maken onderdeel uit van het mentorenprogramma in jaar 1 en 2. In hogere jaarlagen komt dit aan de orde wanneer dit relevant is. Het antipestprotocol wordt expliciet onder de aandacht gebracht van mentoren door alle jaarlagen heen, zodat zij indien nodig handelen conform dit protocol.
- *Vakondersteuningsuren*: het betreft hier begeleidingsuren door de docenten van de kernvakken gericht op vakinhoud en voor de eerste jaarlaag zijn er daarnaast ook begeleidingsuren door de mentoren voor planning en organisatie.
- *Tutorbegeleiding*: de docentenvergadering kan een leerling, die in beginsel wel de capaciteiten bezit voor onderwijs op havo/vwo-niveau, maar die extra hulp nodig heeft om zelfstandig aan het werk te gaan, adviseren op school te werken onder begeleiding van een leerling van de bovenbouw (de zogenoemde tutor). De tutor kan de leerling extra uitleg geven en overhoren. Ook kan de leerling samen met de tutor het schoolwerk plannen.
- *Huiswerkbegeleiding*: een leerling kan naar de huiswerkklas op initiatief van de ouders of naar aanleiding van een advies van de mentor en/of de docentenvergadering. De huiswerkklas wordt gesubsidieerd door de school, ouders betalen een eigen bijdrage die afhankelijk is van het aantal keren dat een leerling er gebruik van maakt.
Lyceo Zaandam, dat de huiswerkbegeleiding verzorgt, biedt ook intensievere studiebegeleiding aan, waarbij in kleinere groepen met meer begeleiders wordt gewerkt. Deze vorm van studiebegeleiding wordt niet gesubsidieerd door de school. Voor meer info verwijzen we naar www.lyceo.nl.

- *Dyslexiecoach*: In september van elk schooljaar vindt er een dyslexiescreening plaats voor de brugklassers. Op basis van gegevens van de basisscholen en uitkomst van deze screening kan een leerling worden voorgetest. Blijkt uit de gegevens van een voorgeteste leerling dat er een vermoeden is van dyslexie, dan wordt de leerling extern doorgetest door een orthopedagogisch instituut. Wanneer dit aan de orde is, worden de ouders hiervan schriftelijk op de hoogte gesteld en om toestemming gevraagd.

Leerlingen uit leerjaar twee of hoger, waarbij er vermoed wordt dat hij/zij dyslectisch is, worden besproken tijdens de docentenvergadering. Als meerdere vakcollegae het vermoeden op dyslexie bevestigen, wordt de leerling voorgetest op het SMC en daarna eventueel doorgetest door het orthopedagogisch instituut.

Leerlingen met een officiële dyslexieverklaring komen in aanmerking voor extra faciliteiten en voor contact met de dyslexiecoach. Deze houdt enkele malen per jaar een coachingsgesprek met de leerling. Overeenkomstig de bepalingen van het dyslexieconvenant dat de schoolbesturen in de Zaanstreek hebben afgesloten, wordt er géén inhoudelijke hulp geboden aan dyslectische leerlingen (bijv. leer- of spellingscontrole). De begeleiding binnen het vo richt zich op (leren) omgaan met de gevolgen van de dyslexie. Het geven van gerichte behandeling valt buiten de mogelijkheden van het vo en behoort tot de verantwoordelijkheid van ouders.

- *Training sociale vaardigheden*: leerlingen die hiervoor in aanmerking komen worden gesignaleerd door de mentor. Het gaat om jaarlaag 1 en 2. Na toestemming van ouders en leerling zelf komen zij vijf keer bijeen met de COB of een vertegenwoordiger van de Trajectgroep om de sociale vaardigheden te vergroten.
- *Training bewust omgaan met faalangst*: leerlingen die hiervoor in aanmerking komen worden gesignaleerd door middel van een screeningsinstrument. Dit wordt afgenomen in jaarlaag 2. Na toestemming van ouders en leerling zelf komen zij vijf keer bijeen met de COB of een vertegenwoordiger van de Trajectgroep om te onderzoeken op welke manier zij beter kunnen omgaan met hun faalangst.
- *Stressreductietraining*: aan geselecteerde eindexamenleerlingen wordt op vrijwillige basis een stress-reductietraining aangeboden; deze wordt verzorgd door de COB en de leerlingbegeleider.
- *Examentraining intern en extern* : intern door vakdocenten in de twee weken voorafgaand aan het examen en extern door Lyceo in de meivakantie.
- *Lenteschool*: extra leerondersteuning voor leerlingen die dreigen te doubleren. Lenteschool wordt alleen georganiseerd indien er subsidiegelden ter beschikking zijn.
- *Hoogbegaafdheidscoach*: coacht om te leren omgaan met krachten en valkuilen van de hoogbegaafdheid (zie: paragraaf 5.2).
- *Trajectgroep*: extra ondersteuning voor leerlingen die vanwege problematiek meer risico lopen om uit te vallen (zie: paragraaf 5.2).
- *Toptalentcoördinator*: voor leerlingen met een uitzonderlijk talent op het gebied van sport, muziek, dans of acteren, creëren wij de mogelijkheden om de ontwikkeling hiervan te combineren met een havo- of vwo opleiding.
- *Taal- en rekencoördinator*: ondersteuning voor reken- of taalzwakke leerlingen.
- *Decaan*: loopbaanoriëntatie gericht op bovenbouwleerlingen ter oriëntatie op toekomstmogelijkheden
- *Schoolmaatschappelijk werk*: vervult een belangrijke brugfunctie tussen school, leerling/ouders/opvoeders en wijk/kern. De smw'er is nauw verbonden met de ondersteuningsstructuur van de school. De school maatschappelijk werker doet haar of zijn werk op de school, maar desgewenst ook thuis in de gezinssituatie of op een andere locatie in de wijk, zoals bij het jeugdteam.

- *Spectra-coördinator*: talentontwikkeling binnen spectrascholair bij kinderen die sociaal-emotioneel extra aandacht verdienen, er wordt nagegaan of zij een rol kunnen spelen binnen één van de spectracommissies.

Zie de Schoolgids voor meer informatie.

4.6 Externe relaties in het kader van de ondersteuning

Onder functionele externe contacten vallen collega-scholen voor basis-, voortgezet en speciaal onderwijs, instellingen in de (jeugd)hulpverlening en voorzieningen.

Deze contacten zijn gericht op het adequaat inzetten van betrokken deskundigheid ten behoeve van de leerling of het doorverwijzen van de leerling naar een collega-school of hulpverlener die in staat is een onderwijsaanbod of hulp te verlenen, waartoe een school zelf niet in staat is.

Naast de samenwerking met instanties, genoemd als lid van het Extern Advies Team, wordt meer incidenteel ook samengewerkt met onderstaande instellingen en organisaties:

<ul style="list-style-type: none"> • Basisscholen in de regio • Voortgezet Onderwijs • Ambulante begeleiders REC 1 en 2 • Jeugdteams • Gemeente Zaanstad • Veilig thuis • Politie 	<ul style="list-style-type: none"> • Reclassering (justitie) • GGZ-instellingen • Voortgezet Speciaal Onderwijs • Samenwerkingsverband Vo Zaanstreek (SVZ) • Onderwijs(zorg)consulent • OPDC-dienstencentrum
--	--

Voor een nadere beschrijving van de taken, werkzaamheden en bevoegdheden van genoemde relaties wordt verwezen naar het schoolondersteuningsplan en naar de websites van deze instellingen.

4.7 Samenwerking met ouders

In alle vormen van ondersteuning die de school biedt, is de rol van ouders niet alleen wenselijk, maar noodzakelijk. Immers, in de triade 'ouders – school – leerling' zijn zij voorwaarde tot succes. Zij spelen een rol in de probleemanalyse, opstellen van een hulpvraag, bijdragen in het meedenken richting een oplossing en een essentieel onderdeel van de uitvoering van het plan van de leerling.

Probleemanalyse en opstellen van hulpvraag

School, leerling en ouders gaan samen in gesprek, eventueel aangevuld met externe betrokkenen om een nauwkeurige beschrijving te geven van de bestaande problematiek.

Het is relevant om de hulpvraag te formuleren in woorden van de leerling en/ of ouders. Dit ook om het besef van eigenaarschap te creëren en actieve participatie manifest te maken. In deze driehoeks-verhouding is het zaak om helder te beschrijven wat de ondersteuningstaak van school inhoudt, waar deze begint en waar de grenzen van de ondersteuning liggen. Met andere woorden, daar waar onze rol als school eindigt, wordt duidelijk gemaakt welke externe partijen betrokken dienen te worden.

Meedenken richting een oplossing

Afhankelijk van de situatie wordt bepaald wat de rol van leerling en/ of ouders is bij het werken aan de opgestelde doelen. In coachende gesprekken wordt onderzocht en vastgelegd waar ieders taken en verantwoordelijkheden liggen. Ook hier geldt dat eigenaarschap en actieve participatie sleutelwoorden zijn in dit proces. Dit geldt voor alle betrokkenen. Dit om te voorkomen dat het evenwicht dat noodzakelijk is om tot een oplossing te komen verstoord wordt.

Uitvoering van begeleidingsplan en voortgang bespreken

Ouders van leerlingen, die te maken hebben met (extra) ondersteuning, worden bij alle ondersteuningsactiviteiten betrokken en worden geïnformeerd over de inhoud van de ondersteuning en de resultaten. Daar waar blijkt dat de grenzen van de basisondersteuning overschreden worden, wordt ingezet op extra ondersteuning door middel van de Trajectgroep of hoogbegaafdheidscoaching. In deze gevallen stelt de school, in samenwerking met de ouders en leerling, een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) op.

Wanneer leerlingen met een ondersteuningsbehoefte worden aangemeld vanaf een andere school krijgt het OPP mede door de informatie die de aanleverende school levert mede gestalte. Ouders hebben het recht dit rapport in te zien of om eventuele onjuistheden te laten corrigeren.

Als het SMC van mening is dat er niet voldoen kan worden aan de ondersteuningsbehoefte van de leerling, zoekt de school na overleg met ouders een passende plek. In dit proces wordt een proactieve houding van ouders verwacht. Daarmee wordt bedoeld dat ze zich actief gaan oriënteren op andere scholen.

4.8 Doorlopende ondersteuningslijnen

Overgang po-vo

In de regio Zaanstreek wordt al vele jaren gewerkt met een vaste procedure voor de overgang van het primair naar het voortgezet onderwijs. Deze procedure heeft de volgende kenmerken:

- Afspraken over de voorlichting
- Voorlichtingsmateriaal
- Afspraken over de inhoud van het dossier per leerling
- Afspraken over de overdracht zelf

Overgang vo-mbo

Net als in het Povo-traject is er voor de overstap van vo naar het mbo een procedure beschikbaar voor de overdracht van leerlingen. Met betrekking tot de digitale overdracht wordt een nieuwe systematiek (Iddink) ingevoerd. Voor leerlingen met een ondersteuningsvraag zijn afspraken gemaakt om de ondersteuningsbehoeften van deze leerlingen systematisch in kaart te brengen en over te dragen aan het mbo.

Terugkeer van tussenvoorziening naar regulier vo

Leerlingen die in een tussenvoorziening onderwijs volgen, blijven ingeschreven bij een reguliere vo-school. De terugkeer naar de school, waar de leerling staat ingeschreven, wordt door de tussenvoorziening en de school gezamenlijk geregeld en bewaakt.

Dit dient een zorgvuldige route te zijn, waarbij gewaarborgd is dat de ouders en de leerling betrokken zijn. Indien een leerling niet terugkeert naar de school van inschrijving, dan is deze school verantwoordelijk voor een zorgvuldige begeleiding naar een passende plek. Indien een leerling geplaatst is in een tussenvoorziening met een verblijf van 6 maanden of langer, kan de uitvoering van het terugkeertraject gedelegeerd worden aan Saenstroom opdc of aan het Altra College. De verantwoordelijkheid voor een goede gang van zaken blijft echter liggen bij de school van inschrijving.

Vso

In het ondersteuningsplan van het Samenwerkingsverband Vo staat beschreven op welke wijze een leerling toelaatbaar wordt verklaard voor het speciaal onderwijs en voor welke periode een toelaatbaarheidsverklaring voor de diverse vormen van speciaal onderwijs wordt afgegeven. Voor een groot

aantal leerlingen betreft dit een periode van twee jaar. Deze keuze is gemaakt om leerling, ouders en school in ieder geval na deze periode een moment van heroverweging te bieden.

Verder is het mogelijk om op elk ander moment binnen deze twee jaar het initiatief te nemen om naar het reguliere onderwijs over te stappen. Dit geldt voor alle betrokken partijen.

Bij terugkeer van vso naar een reguliere vo-school worden de volgende stappen genomen:

1. Overleg met de ouders en de leerling.
2. Deskundig advies vragen bij het samenwerkingsverband.
3. Ondersteuningsbehoeften in kaart brengen en verkennen van de mogelijkheden in het vo.
4. Voorkeurschool uiterlijk twee maanden voor de gewenste terugplaatsing benaderen.
5. Proces van terugkeer bespreken en vastleggen. Over dit proces moet overeenstemming worden bereikt tussen de vso-school, de voorkeurschool, de ouders en de leerling.
6. Indien wenselijk en afgesproken een proefperiode doorlopen.
7. Definitief besluit nemen over terugplaatsing door directeur ontvangende school.
8. Indien vso en vo geen overeenstemming bereiken over terugplaatsing neemt de directeur van het samenwerkingsverband het besluit.
9. Het samenwerkingsverband informeren over de het definitieve besluit en de datum van overschrijving van vso naar vo.

Grensverkeer

Er is sprake van grensverkeer als een leerling onderwijs volgt in de regio van een ander samenwerkingsverband dan waar hij/zij woonachtig en (bij de betreffende gemeente) ingeschreven is.

Ouders kiezen altijd zelf de school waarop zij hun kind willen aanmelden. Zij kunnen hun kind dus zowel binnen als buiten het samenwerkingsverband, waarin zij woonachtig zijn, inschrijven.

Het samenwerkingsverband, dat actief is in het gebied waar de leerling woont, is verantwoordelijk voor de kosten indien de leerling is aangewezen op vso. Indien een leerling eerst een aantal jaren regulier onderwijs heeft gevolgd en dan verwezen wordt naar het vso, dient het verwijzende samenwerkingsverband de plaatsing in het vso betalen.

Zie voor nadere informatie het Ondersteuningsplan 2018-2022 van het Samenwerkingsverband Vo Zaanstreek (SVZ). U vindt dit [hier](#).

5. Extra ondersteuning

5.1 Inleiding

Als extra ondersteuning hanteren de scholen voor voortgezet onderwijs in de Zaanstreek één of meer arrangementen. Deze kunnen worden ingezet door het intern ondersteuningsteam op aangeven van de mentoren en/of coördinator ondersteuning en begeleiding als de basisondersteuning niet toereikend is.

De extra ondersteuning van de scholen wordt kort beschreven in een schema in de vorm van arrangementen: het SMC hanteert hier het arrangement 'Trajectgroep', extra ondersteuning voor leerlingen met een fysieke beperking ten aanzien van lopen en voor hoogbegaafdheid. Deze zijn hieronder in een schema samengevat.

5.2 Arrangementen extra ondersteuning St. Michaël College

Het St. Michaël College kent de volgende arrangementen in het kader van de *extra* ondersteuning:

Trajectgroep	Extra ondersteuning
Tijd/aandacht	<p>De Trajectgroep is een begeleidingsvorm waarbij leerlingen met een ondersteuningsbehoefte, die duidelijk uitstijgt boven de basisondersteuning, extra begeleiding ontvangen. Zij kunnen van 8.00 tot 16.30 een beroep doen de faciliteiten van de Trajectgroep:</p> <p>Ook op het moment dat er iets aan de hand is en een gesprek of een time-out nodig is, kan de leerling naar de Trajectruimte.</p> <p><i>Voor leerlingen:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Gestructureerde ondersteuning van de leerling bij het reguleren van en reflecteren op zijn/haar gedrag. • Aanleren planningsvaardigheden. • Signaleren leerproblematiek en onderzoeken van leerstrategieën. • Directe hulp bij incidenten. • (Beter) leren omgaan met docenten en medeleerlingen. • Er wordt een time-out mogelijkheid geboden. • Een vaste plek en een vaste persoon (de hele week) om naar toe te gaan voor begeleiding. • Een plek om huiswerk te maken. • De dag beginnen en/of afsluiten. • Gesprekken over welbevinden van de leerling. • Observaties in de klas. • Ondersteuning bij lichamelijke ziekte, aandoening of handicap. <p><i>Voor ouders:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Een vaste plek en een vast persoon op school, goed bereikbaar. • Een vaste contactpersoon tijdens de gehele schoolloopbaan van de leerling. • Delen van expertise en ervaringen. • Logistiek gemak m.b.t. het bijsturen en evalueren van het handlingsplan en het afspreken met alle betrokkenen.

	<p><i>Voor docenten en andere medewerkers:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Een vaste plek met een vaste persoon op school, waar alle medewerkers expertise kunnen halen en brengen. • Regelmatige uitwisseling van informatie over de laatste ontwikkelingen van de leerling. • Het gedrag van de leerling, de interacties met klasgenoten en docenten kan in school en tijdens de lessen geobserveerd worden met directe terugkoppeling naar de betrokkenen. • Handelingswijzers voor docenten met voor hen relevante zaken. • Coaching/training van docenten en/of team.
Beschikbare materialen	<ul style="list-style-type: none"> • Computers. • Afsprakenbord. • Indien nodig specifieke methodes/materialen.
Ruimtelijke omgeving	<ul style="list-style-type: none"> • Lokaal indien beschikbaar • 4 werkplaatsen op de gang voor leerlingen • Pauzelokaal • kantoor
Deskundigheid	<ul style="list-style-type: none"> • Trajectgroepbegeleiders. • Indien nodig contact met externe partijen (zoals SVZ, VSO, jeugdteam, REC 1 / 2, etc.)
Samenwerking met externe instanties	Gelijk aan die in de rest van de school.

Nadere toelichting

De trajectgroep biedt een breed scala aan begeleidingsvormen, afgestemd op de ondersteuningsbehoefte van de leerling, ouders en school. De begeleiding heeft betrekking op vijf aandachtsgebieden:

1. Psychosociaal functioneren.
2. Lichamelijke gezondheid, aan lichaam gebonden functioneren.
3. Vaardigheden en cognitieve ontwikkeling.
4. Gezin en opvoeding.
5. Jeugdige en omgeving

Voor iedere trajectgroepleerling wordt de problematiek en de geboden ondersteuning beschreven in een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP). De inhoud van het plan wordt in ieder geval twee maal per jaar geëvalueerd met de ouders én de leerling.

In sommige gevallen kan de ondersteuning van de trajectgroep onvoldoende blijken. In dat geval kan speciaal onderwijs geïndiceerd zijn. Redenen hiervoor zijn:

- Er is voortdurend één-op-één begeleiding nodig: de problematiek is dusdanig ernstig dat behandeling door externe specialisten nodig is.
- De juiste expertise is niet in huis is en kan ook niet worden gehaald (bijvoorbeeld zware medische problematiek).
- De leerling staat niet open voor begeleiding en er is geen werkbare hulpvraag.
- Ouders houden zich niet aan de afspraken, zoals vastgelegd in het handelingsplan.

Wanneer gesignaleerd wordt dat de ondersteuning onvoldoende effect sorteert, wordt dit direct met ouders besproken.

Arrangement voor: Leerlingen die een fysieke beperking hebben t.a.v. lopen	<i>Extra ondersteuning</i>
Tijd/aandacht	Er worden indien nodig medeleerlingen ingeschakeld om de leerling te ondersteunen bij lokaalwisselingen en andere activiteiten.
Beschikbare materialen	N.v.t.
Ruimtelijke omgeving	<ul style="list-style-type: none"> • De school is rolstoeltoegankelijk. • Er is een lift en er zijn rolstoelhellingen. • Er zijn twee rolstoeltoiletten.
Deskundigheid	De school maakt, waar nodig, binnen de kaders van het protocol medisch handelen, afspraken met ouders, huisarts of specialist, afhankelijk van individuele behoefte.
Samenwerking met externe instanties	<ul style="list-style-type: none"> • Heliomare • Zaans Medisch Centrum • A. G. Bellschool (Amsterdam) • Andere, indien noodzakelijk
Arrangement voor: Hoogbegaafde leerlingen, coaching	<i>Extra ondersteuning</i>
Tijd/aandacht	De hb-coach begeleidt (hoog)begaafde leerlingen die dreigen vast te lopen, hun ouders én de betrokken docenten. Werkzaamheden: <ul style="list-style-type: none"> • In kaart brengen van de (hoog)begaafde leerlingen; • Individuele begeleiding; • Studievaardigheidstrainingen; • Los spreekuur.
Beschikbare materialen	<ul style="list-style-type: none"> • Checklist: een lijst van punten waaraan een (hoog)begaafd kind te herkennen kan zijn. • OPP
Ruimtelijke omgeving	<ul style="list-style-type: none"> • Spreekkamer
Deskundigheid	<ul style="list-style-type: none"> • Een gediplomeerde HB-begeleider •
Samenwerking met externe instanties	<ul style="list-style-type: none"> • Het samenwerkingsverband • Externe bureaus (met expertise hoogbegaafdheid) • Jeugdteam

5.3 Samenwerking met ouders

Ouders en het OPP

Binnen zes weken na binnenkomst stelt de school het ontwikkelingsperspectief voor de leerling vast. De school voert hiervoor op overeenstemming gericht overleg met de ouders. De school betreft ook de leerling bij het opstellen van het ontwikkelingsperspectief. Als de leerling meerderjarig en handelingsbekwaam is, is dat zelfs verplicht.

Daarnaast kan de school informatie gebruiken over eerder verleende hulp en ondersteuning en behaalde leerresultaten. De school spreekt met de ouders, kijkt naar de thuissituatie en verzoekt eventueel om aanvullende observaties of onderzoek te laten doen. Als ze voldoende informatie heeft, stelt de school het ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) voor de leerling op.

Aan het begin van het schooljaar is het van belang om verwachtingen uit te spreken en duidelijke afspraken met elkaar te maken over de ontwikkeling van de leerling. Ook kan worden afgesproken hoe vaak betrokkenen bij elkaar zullen zitten om de voortgang te bespreken. Gedurende de schoolperiode zal het perspectief van de leerling steeds duidelijker worden. Daarom evalueert de school elk jaar het OPP tijdens de leerlingbespreking en stelt het waar nodig bij.

Ouders kunnen hun mening over de uitstroombestemming geven onder het kopje 'Perspectieven school/leerling/ouders' in het OPP.

Het ontwikkelingsperspectiefplan kijkt naar de ontwikkelingsmogelijkheden van een leerling op lange termijn. Er wordt gekeken naar de doelen aan het einde van de schoolloopbaan, om vervolgens na te gaan wat er nodig is om die doelen te bereiken.

Het SMC heeft ook een handelingsdeel toegevoegd aan het OPP. Hierin worden doelen geformuleerd die op kortere termijn te behalen zijn en die SMART beschreven worden. Deze doelen worden specifiek met de leerling opgesteld en ter goedkeuring voorgelegd aan ouders. Ouders hebben instemmingsrecht over het 'handelingsgedeelte' van het OPP. Dat betekent dat dit gedeelte zonder toestemming van de ouders niet vastgesteld mag worden.

Het derde onderdeel van het OPP van het SMC is het handelingsadvies richting docenten. Ook dit wordt met de leerling opgesteld en voorgelegd aan ouders. Hiermee wordt beoogd om de regie over hoe om te gaan met de problematiek van de leerling vanuit een pedagogisch perspectief, bij de betreffende leerling gelegd. Het doel is mede om het eigenaarschap te vergroten.

Over het uitstroomperspectief hebben ouders geen instemmingsrecht. De school voert echter wel 'op overeenstemming gericht overleg' met de ouders.

Als ouders het niet eens zijn met het OPP, dan kunnen zij een klacht indienen bij de school of bij de landelijke Geschillencommissie Passend Onderwijs.

6. Procedures leerlingbegeleiding

Op het St. Michaël College wordt in de (extra) ondersteuning systematisch en planmatig gewerkt. De volgende stappen worden daarbij gezet:

- *Signalering en eerste stappen/activiteiten*

Een leerling kan bij aanmelding al gekenmerkt worden als leerling met een ondersteuningsbehoefte, maar een leerling kan ook gedurende het schooljaar problemen krijgen (of veroorzaken). In de begeleidingsopzet van de school vervult de mentor dan een spilfunctie.

Op het St. Michaël College wordt gestreefd naar een vroegtijdige signalering van problemen bij leerlingen, elke functionaris heeft daarin een rol en taak en er vindt op dit gebied veel structureel overleg plaats. Het kan zijn dat de aard van de problemen van de leerling niet duidelijk is. De afdelingsleider of mentor gaat dan in overleg met de leerlingbegeleider of de coördinator ondersteuning en begeleiding. Leerlingen kunnen in voorkomende gevallen ook zelf contact opnemen met de leerlingbegeleider.

Indien er sprake is van acute problematiek wordt op dat moment door de COB, de afdelingsleider en de mentor in overleg met ouders en leerling bepaald welke ondersteuning wordt verleend. De schoolleiding wordt op de hoogte gebracht van het ondersteuningstraject. De afdelingsleider en de leerlingbegeleider zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van het ondersteuningstraject en spreken af wie de casemanager is; afdelingsleider is eindverantwoordelijke.

Soms is de expertise, nodig om de leerling te helpen, niet binnen school te vinden en zal er doorverwezen moeten worden naar externe hulpverleners. De ouders spelen in de beslissing om externe instanties in te schakelen een beslissende rol. Binnen de school wordt vastgelegd wie welke specifieke problematiek gaat monitoren, c.q. begeleiden, en hoe deze procedure verloopt. (zie schoolondersteuningsplan)

- *Analyseren*

Binnen IZT worden alle situaties goed geanalyseerd om te kunnen bepalen welke interventie(s) ingezet worden. De analyse vindt plaats in het interne zorgteam.

- *Opstellen van een handelingsplan*

De leerlingbegeleiders zorgen ervoor dat op basis van de analyse een interventie start, wat de interventie inhoudt en door wie de interventie gedaan wordt. Voor leerlingen, die extra ondersteuning nodig hebben, wordt een handelingsplan gemaakt. In het handelingsplan staat wie de leerling gaat begeleiden, wat de doelen zijn, de tussendoelen en de fasering (tijdpad), de mogelijkheden en de specifieke behoeften van de leerling.

- *De interventie*

Er wordt in principe in het wekelijkse overleg van het Interne Ondersteunings Team (IOT) verslag gedaan van de voortgang. De leerlingbegeleider houdt de mentor, de afdelingsleider en de ouders op de hoogte van de voortgang.

- *Evalueren*

De leden van het IOT zullen het resultaat van de interventie beoordelen: indien de leerling en ouders geen vraag meer hebben om aanvullende ondersteuning, heeft de interventie geleid tot het gewenste resultaat en zal de leerlingbegeleider in overleg met de COB de interventie stoppen. In het geval dat de leerling nog steeds een vraag om aanvullende ondersteuning heeft, zal binnen het IOT de situatie opnieuw analyseren en de interventie aanpassen.

De resultaten van de evaluatie worden genoteerd in het handelingsplan. In Magister, in het elektronische dossier van de leerling, komt een notitie van de interventie en de eventuele vervolgbeslissingen.

7. Kwaliteitszorg

7.1 Basiskwaliteit

De inspectie Voortgezet Onderwijs heeft het St. Michaël College het zogenaamde *basisarrangement* (basistoezicht) toegekend. Hiermee wordt uitgedrukt dat de kwaliteit van het geboden onderwijs en de naleving van wet- en regelgeving in orde is.

7.2 Interne kwaliteitszorg

Kwaliteitszorg is het geheel van activiteiten dat ondernomen wordt om de kwaliteit van de school te onderzoeken, te borgen of te verbeteren en openbaar te maken.

Kwaliteitszorg kent twee aspecten:

1. Het systeem, waarbinnen planmatig gewerkt wordt aan behoud en verbetering van de kwaliteit.
2. Afspraken over hoe dit systeem aangestuurd en bewaakt wordt. (voorwaarden)

De belangrijkste functies van kwaliteitszorg zijn:

- Verbeteren van de prestaties van de organisatie op de diverse niveaus.
- Verantwoording van de prestaties van de organisatie.
- Communicatie over de prestaties van de organisatie.
- Tijdig signaleren van zwakke plekken.

Het St. Michaël College beschikt over een gedetailleerde beleidsnotitie met betrekking tot het ontwikkelen en bewaken van de onderwijs- en ondersteuningskwaliteit: het 'Kwaliteitszorgplan St. Michaël College'. Hierin is onder meer een kwaliteitskalender is opgenomen.

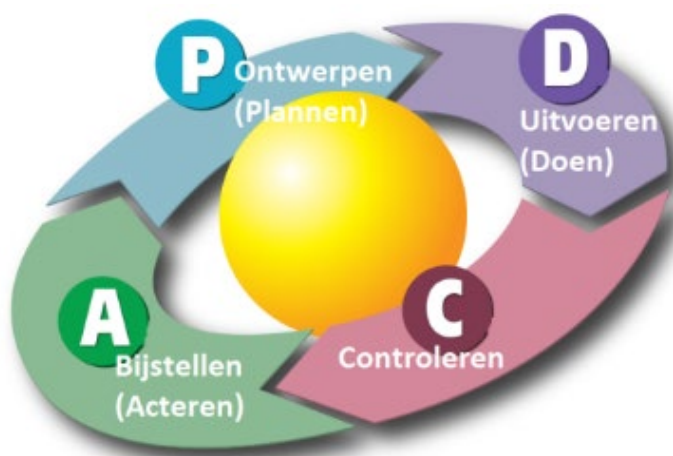
De school vindt kwaliteitszorg een taak van allen die bij het onderwijs zijn betrokken op macro-, meso- en microniveau. In bovengenoemd plan is uitgewerkt hoe al deze geledingen bij de kwaliteitszorg betrokken zijn.

Tevens is minutieus beschreven welke activiteiten op het gebied van kwaliteitszorg plaatsvinden binnen de school en met welke frequentie.

Kortheidshalve wordt hier verder naar deze beleidsnotitie verwezen.

Kwaliteitscyclus

De kwaliteitszorg binnen het St. Michaël College verloopt volgens de bekende PDCA-cyclus:

Toelichting

- **PLAN:** Kijk naar huidige werkzaamheden en ontwerp een plan voor de verbetering van deze werkzaamheden. Stel voor deze verbetering doelstellingen vast.
- **DO:** Voer de geplande verbetering uit en controleer.
- **CHECK:** Meet het resultaat van de verbetering en vergelijk deze met de oorspronkelijke situatie en toets deze aan de vastgestelde doelstellingen.
- **ACT:** Bijstellen aan de hand van de gevonden resultaten bij CHECK.

7.3 Tevredenheidsonderzoek

Regelmatig wordt een door de school tevredenheidsonderzoek gedaan. Een uitgebreide vragenlijst over alle aspecten van het SMC wordt ingevuld door de schoolleiding, de medewerkers, de leerlingen en de ouders. De analyse van de antwoorden en de vergelijking met andere scholen in het land maken duidelijk, dat alle partijen zeer tevreden zijn met de kwaliteit van onderwijs en begeleiding die het SMC levert.

7.4 Kwaliteitszorg SVZ

In het ondersteuningsplan van SVZ staan de visie, uitgangspunten en doelen verwoord. Daarnaast hebben de scholen hun ambities gerelateerd aan de schoolondersteuningsprofielen. Het is belangrijk in het kader van kwaliteitszorg dat de doelen en ambities regelmatig en cyclisch geëvalueerd worden. Monitoren is belangrijk om het succes en de realiteitszin van de doelen te borgen. Aanpassingen moeten leiden tot verbetering in het belang van leerlingen maar ook voor de medewerkers in de scholen, de ouders, het samenwerkingsverband en alle overige betrokkenen.

De kwalitatieve en kwantitatieve verantwoording van de middelen die ingezet worden in de scholen vormen nadrukkelijk onderdeel van het kwaliteitszorgsysteem van het samenwerkingsverband. De scholen dienen in hun rapportage aan het samenwerkingsverband aandacht te besteden aan de inzet van de middelen, activiteiten in de scholen en de doelen, die zij realiseren met de middelen uit het samenwerkingsverband. Om tot een goede en vergelijkbare verantwoording te komen is in 2016 geïnvesteerd in de wijze waarop de kwaliteit in beeld gebracht kan worden. Uit de opbrengsten worden resultaten zichtbaar, die mogelijk kunnen leiden tot een aantal beleidsaanpassingen. De begroting kan daarmee in de toekomst beleidsrijker worden.

Concreet heeft de directeur van SVZ twee keer per jaar overleg met een afvaardiging van elke school om met betrekking tot de ondersteuning de stand van zaken, ontwikkeling en de eventuele nieuwe ambities te bespreken.

7.5 Jij en je gezondheid – Gezondheidsonderzoek

GGD Zaanstreek – Waterland

Alle leerlingen van het voortgezet onderwijs krijgen in leerjaar 1 en 3 een uitnodiging voor een preventief gezondheidsonderzoek. Dit onderzoek bestaat uit een gezondheidsvragenlijst en het opmeten van lengte en gewicht (met kleren aan). Het onderzoek vindt plaats op school en is niet verplicht.

Doel

Door middel van dit gezondheidsonderzoek wil de GGD jongeren stil laten staan bij hun gezondheid en hen advies, hulp of ondersteuning aanbieden wanneer dat nodig is. Om tevens collectieve ondersteuning te bieden (indien nodig), gebruikt de GGD gegevens uit het onderzoek (anoniem) om advies te geven aan scholen. Met de resultaten in de hand worden concrete afspraken gemaakt die de kwaliteit van de ondersteuning en begeleiding ten goede komt. Vertegenwoordigers, actiepunten in oval en sl.

8. Ambities

1. *Aanscherpen van maatwerkeraanbod*

Allereerst zal vastgesteld moeten worden op welke manier leerlingen te kennen kunnen geven dat zij in aanmerking komen voor maatwerk. Vervolgens zal per geval onderzocht dienen te worden wat de argumentatie is en of er binnen de wettelijke kaders ruimte is om op dat specifieke gebied een aanpassing te maken. De aanpassingen zullen gezocht worden in de vorm van toetsing en niet in de inhoud. Dit met als doel de grenzen te verkennen en af te bakenen.

2. *Verdere professionalisering van personeel*

Docenten zijn competent in het omgaan met leerlingen met een probleem of een ondersteuningsbehoefte. Het IOT zelf kan een professionaliseringslag maken in de gezamenlijke afstemming van het aanbod in de school. Docenten moeten in staat zijn om op verschillende niveaus te differentiëren, daar valt een aparte aanpak voor leerlingen met ook onder.

9. Ontwikkeling

Ontwikkelen van protocollen voor leerlingen met problematiek die vaker voorkomt

Het delen van kennis rondom bepaalde thema's die in de ondersteuning herhaalde terugkomen. De ambitie is om de ondersteuning te stroomlijnen door middel van werkwijzers. De werkwijzers worden ingezet als hulpmiddel om zo efficiënt mogelijk de juiste hulp in te zetten. In die werkwijzers zal ook verwezen kunnen worden naar het aanbod van de jeugdhulpverlening. Door de vele veranderingen in de structuur van de jeugdzorg is het weer even zoeken naar de juiste instelling of personen die jongeren verder kunnen helpen.

10. Afsluiting

Voor alle vragen, die tijdens het lezen van dit schoolondersteuningsprofiel bij u zijn gerezen, kunt u zich wenden tot de school. Overigens vindt u ook op de website van de school en in de vele documenten, die u via de website gemakkelijk kunt bereiken, uitgebreide informatie over wat in deze notitie aan de orde is gesteld.

Bijlage 1 Basisondersteuningsprofiel St. Michaël College ('begeleidingschool')

Vooropmerkingen

- In onderstaand overzicht is als norm gehanteerd: als 75% van de docenten iets kan of doet wordt het 'Aanwezig' geacht.
- Indien in onderstaand schema het kruisje in de kolom 'In ontwikkeling' uiterst rechts is geplaatst, dan betekent dat dat de ontwikkeling reeds in een vergevorderd stadium is.

Kruisjeslijst behorende bij het Schoolondersteuningsprofiel 2020 - St. Michaël College			
	Aspecten	In ontwikkeling	Aanwezig
Dialogo over speciale onderwijsbehoeften			
a	De school brengt onderwijsbehoeften in kaart door informatie bij aanmelding en overdrachtsgegevens, warme overdracht en gesprek ouders		x
b	Iedere medewerker reageert op signalen door zelf actie te ondernemen of door signalen door te spelen		x
	<i>Gegevens leerlingvolgsysteem:</i>		
c	Docenten/mentoren voeren leerlinggegevens structureel in het leerlingvolgsysteem in Gegevens betreft basisvaardigheden, referentieniveaus en sociaal- emotionele ontwikkeling Mentoren kunnen deze gegevens analyseren		x x x
d	Minimaal 2 x per jaar bespreking van analyse van alle leerlingen, opbrengst onderwijsbehoeften per leerling een plan van aanpak op basis van een analyse van het lvs		x
e	De school stelt informatie over onderwijsbehoeften beschikbaar voor professionals		x
f	Mentor stelt informatie over onderwijsbehoeften beschikbaar in school		x
g	Docenten e.a. professionals halen informatie over onderwijsbehoeften		x
h	Voor speciale onderwijsbehoeften diagnostisch expertise inschakelen		x

	Aspecten	In ontwikkeling	Aanwezig
Veilig schoolklimaat door aanwezigheid/toepassing van			
a	Verzuimprotocol		x
b	Pestprotocol		x
c	Vertrouwenspersoon		x
d	Convenant veilige en leefbare school		x
e	Meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld		x
f	Er zijn gemeenschappelijke afspraken/gedragcodes, waarin meegenomen wettelijke voorschriften.		x
Differentiatie			
a	Extra ondersteuning wordt vastgelegd in het individuele ontwikkelingsperspectief		x
b	Docenten maken (zo nodig) aanpassingen in de lessen		x
c	Er wordt door de docenten tijdens de lessen gedifferentieerd op grond van:		
d	Speciale psychologische of sociaal-emotionele kenmerken Een meer of minder dan gemiddelde intelligentie Verschillende leerstijlen		x x x
e	Gedifferentieerde onderwijsprogramma's zijn opgenomen in het vakwerkplan en zijn beschikbaar	x	
e	De school hanteert de protocollen voor leerlingen met dyslexie/dyscalculie		x
f	De school heeft een werkend protocol voor medische handelingen		x

	Aspecten	In ontwikkeling	Aanwezig
Differentiatie - vervolg			
g	Onderwijsprogramma's voor leerlingen met fysieke beperkingen:		x
	Goed ingerichte elektronische leeromgeving (ELO)		x
	Aangepaste onderwijskundige leer- en hulpmiddelen		x
	Aangepast rooster		x
	Beperkte lokaalwisseling		x
	Ruimte voor verrichten van medische handelingen		x
h	Bovenop basisprogramma is ook beschikbaar:		
	Sociale vaardigheidstraining		x
	Faalangstreductietraining		x
i	Middelen die toegekend zijn voor ondersteuning, worden ingezet.		x
Extra aandacht/tijd			
a	Docenten kunnen extra aandacht besteden aan leerlingen met speciale onderwijsbehoeften		x
b	Iedere leerling met ondersteuningsbehoefte heeft een begeleider		x
c	Bij toelating is er voldoende ruimte om de leerlingen te ondersteunen		x
d	Inzetten LWOO-ondersteuningsmiddelen (verantwoording begroting/jaarverslag)	n.v.t.	
e	Er is voor deze leerlingen een tweede aanspreekpunt		x
f	Er is voor mentoren en docenten tijd beschikbaar van het Extern Advies Team (EAT)		x
g	Leerlingen krijgen de gelegenheid elkaar te helpen		x

	Aspecten	In ontwikkeling	Aanwezig
Beschikbare materialen/ruimtelijke omgeving:			
a	Onderwijsmaterialen die niveau- en tempodifferentiatie mogelijk maken		x
b	Er zijn aangepaste methoden en materialen beschikbaar		x
c	De school regelt aanvullende onderwijsmaterialen		x
d	Omgaan met dyslexie is vastgelegd		x
e	Omgaan met dyscalculie		x
f	Er is een programma voor een veilig klimaat		x
g	Er zijn programma's gericht op vergroten van sociale vaardigheden		x
h	Er zijn programma's gericht op vergroten van studievaardigheid		x
Ruimtelijke omgeving			
a	De school zorgt voor fysieke toegankelijkheid		x
b	De school is bereid om in verband met fysieke beperkingen aanpassingen te realiseren		x
c	Leerlingen met speciale onderwijsbehoeften kunnen gebruik maken van een eigen plek		x

	Aspecten	In ontwikkeling	Aanwezig
Expertise			
a	Er is binnen de school een cultuur waar professionaliteit met elkaar gedeeld wordt.		x
b	Docenten kunnen differentiëren.	x	x
c	Het ondersteuningsteam heeft expertise in:		
	Handelingsgericht werken Individueel ontwikkelingsperspectief Individuele leerlijnen		x x x
d	Er is teamaanpak op gedrag in klassen- en op individuele situaties		x
e	Docenten zijn in staat binnen de teamaanpak maatwerk te leveren		x
f	Binnen school is kennis over onderwijszorgvoorzieningen in regio Samenwerkingsverband		x
g	Bekwaamheid van enkele docenten/groepen op peil houden voor:		
	Signaleren speciale onderwijsbehoeften voor leren en gedrag Kennis en aanpak dyslexie Kennis en aanpak dyscalculie Kennis en aanpak AD(H)D Kennis en aanpak ASS Kennis en aanpak faalangst		x x x x x x
h	Binnen school is kennis over psychiatrische stoornissen		x
i	Binnen school is kennis over onderwijsachterstanden andere culturen		x
j	Er is scholingsbeleid voor bovenstaande expertises		x

	Aspecten	In ontwikkeling	Aanwezig
Competenties			
a	Onderkennen van speciale onderwijsbehoeften		x
b	Betrekken van ouders bij de onderwijsondersteuning		x
c	Voeren van gesprekken met leerlingen, ouders en collega's		x
d	Voeren van leerlingbespreking		x
e	Kunnen reflecteren op eigen handelen		x
Samenwerking met externen			
a	Interventies van School Maatschappelijk Werk		x
b	Inschakelen van Jeugdarts		x
c	Afstemming met Centrum Jong		x
d	Inschakelen van BJAA en geïndiceerde begeleiding en ondersteuning		x
e	Inschakelen van GGZ		x
f	Adequate communicatie met leerplichtambtenaar		x
g	De school heeft een Extern Advies Team (EAT)		x